

Ben ik eenzaam? Ben jij eenzaam?

'Mag ik u wat vragen over eenzaamheid?' 'Ja hoor,' zeggen de meeste mensen in de wijk Meerzicht vriendelijk. Fotografe Ellen Houtman is verbaasd over de openheid en toeschietelijkheid van haar gesprekspartners. 'Je duikt vaak meteen de diepte in, heel bijzonder. Misschien omdat eenzaamheid een onderwerp is waarmee iedereen ervaring heeft. Net als liefde, je hoeft er niet voor gestudeerd te hebben.' Ze heeft na anderhalve dag ongeveer twintig mensen gesproken, een dwarsdoorsnede van de wijk Meerzicht: man en vrouw, jong en oud, uit alle windstreken. Ze vraagt haar gesprekspartners of ze iets over eenzaamheid op een A3 willen schrijven, en of ze daarmee op de foto willen. De meesten vinden het geen probleem. 'Ik vind de gesprekken even waardevol als de foto's,' zegt Ellen, 'en de verzameling teksten is belangrijk voor dit project.'

'Kan eenzaamheid een keuze zijn?' Vooral die vraag zet mensen aan het denken. 'Ja,' antwoord een man in het winkelcentrum die vertelt vooral vroeger eenzaamheid gekend te hebben. 'Maar iedere keuze heeft gevolgen, en die gevolgen kun je niet kiezen.' Een jonge man zegt: 'Ik houd niet van drukte en mensenmassa's. Ik heb mijn leven zo ingericht dat ik zelfstandig kan kiezen met wie ik omga, en dat is een klein kringetje waarmee ik veel kan delen. Dat is mijn verdediging. Tegen teleurstellingen.' Zijn vriendin lijkt al vaker over eenzaamheid te hebben nagedacht: 'Je kunt kiezen voor afzondering, dan is het niet erg. Wel als het onvrijwillig is. Ik denk dat eenzaamheid voortkomt aan gebrek aan zelfwaardering en aan waardering van anderen voor jou.'

Ze wonen in een van de flats rondom het winkelcentrum. Je zou denken dat die, in hun troosteloze ongenaakbaarheid, een vruchtbare voedingsbodem zijn voor eenzaamheid, maar het stel heeft een andere ervaring: 'Er is weinig straatleven, maar op onze verdieping is een clubje dat bij elkaar op de koffie gaat. Je kunt altijd een praatje maken.' Ellen is enthousiast over haar tocht door het betonnen torenlandschap van deze wijk, dankzij de openhartige en warmbloedige reacties van de bewoners. Zouden die op hun beurt er ook iets aan gehad hebben? 'Dat hoop ik wel. Ze kunnen thuis vertellen dat ze een bijzonder gesprek over eenzaamheid hebben gehad met een wildvreemde.'